

Referens: VN/35729/2023

Västra Nylands välfärdsområdes utlåtande om utkastet till regeringens proposition med förslag till lag om ändring av socialvårdslagen och till lagar som har samband med den

Godkänd av välfärdsområdesstyrelsen den 25 maj 2026 § 96

Västra Nylands välfärdsområdes prioriterade punkter

Västra Nylands välfärdsområde anser att förslagshelheten i huvudsak är värd att stödjas och för utvecklingen i rätt riktning. Detaljerna i utlåtandet framförs per fråga nedan. Västra Nylands välfärdsområde lyfter fram tre saker som centrala budskap i sitt utlåtande.

1. Den nya servicen för barnfamiljer är värd att stödjas och den bör bevaras enligt förslaget. Att samla familjearbetet enligt 18 § och rådgivningen i uppfostrings- och familjefrågor enligt 29 § i socialvårdslagen samt det intensifierade familjearbetet enligt 36 § i barnskyddslagen till en ny service för barnfamiljer är det effektivaste enskilda förslaget i reformen. Förändringen avvecklar överlappande servicestrukturer, minskar fragmenteringen av servicestigen och antalet anställda som klienten möter samt möjliggör flexibel inriktning av kompetens enligt familjens situation. Att integrera familjerådgivningens tjänster i samma helhet är likaså motiverat. Det är dock nödvändigt att säkerställa att familjerådgivningstjänster är tillgängliga även i fortsättningen. Förslaget bör bevaras, även om man i praktiken kan bli tvungen att bedöma en del flyttningar av klientrelationer inom barnskyddet till klientrelationer enligt socialvårdslagen från fall till fall. (Närmare under punkt 6.) FFörslaget får inte leda till en situation där invånarna inte får de tjänster de behöver. (Närmare under punkt 6.)

2. Den föreslagna 47 § i

socialvårdslagen om en tjänsteinnehavare som ansvarar för socialvården

bör inte godkännas i den föreslagna lydelsen. Målen i förslaget om att stärka innehållsledningen inom socialvården är motiverade, men en tvingande lagbestämmelse om en modell med en tjänsteinnehavare ingriper onödigt i välfärdsområdets självstyrelse och strider mot målet om integration av social- och hälsovården. Även i förslaget konstateras att definitionen av tjänsteinnehavarens ansvar är en fråga som ska lösas i förvaltningsstadgan. Med beaktande av högsta förvaltningsdomstolens årsboksavgörande 2024:124 kommer förslagets analogi med den ansvariga läkaren inom hälso- och sjukvården att skapa två parallella, lagskyddade linjer för innehållsledning i välfärdsområdet och försvåra den integrerade ledningen av social- och hälsovården. Paragrafen bör skrivas om på så sätt att beslutet om hur ansvaret uppfylls lämnas åt välfärdsområdet. (Närmare under punkt 14.)

3. Klientdimensioneringen för socialarbetare som arbetar med barn som behöver särskilt stöd bör slopas, eller dimensioneringen bör höjas avsevärt.

Syftet med förslaget är att minska på skyldigheten att anteckna och omfördela socialarbetarnas arbetstid, men det samtidiga dimensioneringskravet på 47 klienter äter upp just den besparing som uppstår genom lättare antecknande. Dimensioneringskravet bör överges helt och hållet. Om kravet bibehålls, bör dimensioneringen för socialarbetare enligt barnskyddslagen höjas till exempel till 35 klienter per socialarbetare, för att förslagets egna antagna besparingar överhuvudtaget ska kunna förverkligas. (Närmare under punkt 11.)

Om den nya dimensioneringen trots allt fastställs, ska man i den beakta familjer med fler barn och det ska vara möjligt att höja antalet klienter tillfälligt.

Dimensioneringens flexibilitet ska beaktas även i barnskyddets dimensionering.

1 Kan propositionen understödjas som helhet?

Enligt Västra Nylands välfärdsområdes uppfattning kan förslaget delvis tillstyrkas och det är ett steg i rätt riktning, även om förändringarna delvis är blygsamma i förhållande till de uppskattade besparingarna. I bästa fall bidrar förslaget till att göra tjänsten som klienten får smidigare och snabbare och minska byten av anställda. Förslaget möjliggör en smidigare användning av kompetens för att svara på klienternas stödbehov och eliminerar överlappande arbete. Förslaget möjliggör också ett enhetligare och ur klientens synvinkel smidigare stöd. Till exempel den nya tjänsten för barnfamiljer är ett ändringsförslag värt att stödja ur denna synvinkel.

Enligt välfärdsområdets uppfattning är det viktigt att utöver avvecklingen av normer i fråga om klientplaner även avveckla samma förpliktande punkt i lagen om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen.

I detaljerna och i anknytning till annan lagstiftning (t.ex. beaktande av behovet av ändringar i lagstiftningen om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen) finns det behov av korrigeringar. Västra Nylands välfärdsområde betonar att bedömningen av kostnadseffekterna ger en felaktig bild av storleksordningen på de förväntade besparingarna. De besparingar som uppskattas i förslaget är överdimensionerade särskilt vad gäller ändringarna i den rehabiliterande arbetsverksamheten samt lättnaderna i anteckningsskyldigheterna. I förslaget underskattar man också de föreslagna ändringarnas effekter på datasystemen. Genomförandet förutsätter betydande ändringar i socialvårdens klientdatasystem och leder också till betydande definierings- och utbildningsbehov. Den föreslagna tiden för ikraftträdandet är inte heller genomförbar, särskilt då systemleverantörerna har flera andra överlappande genomförandeskyldigheter.

Välfärdsområdet betonar att funktionshindersservicen har livslånga klientrelationer, varvid betydelsen av antecknande av klientuppgifter, klientplaner och en egen kontaktperson är annorlunda än inom andra områden

av socialservice. I förslaget till ändring av socialvårdslagen och till lagar som har samband med den har funktionshindersservicens klientgrupp inte beaktats särskilt väl.

Enligt välfärdsområdets uppfattning kommer avskaffandet av bedömningen av servicebehovet och bildandet av en ny servicehelhet för barnfamiljer att göra processregleringen av klientrelationer inom socialvården smidigare och förnya barnfamiljstjänsterna. Dessutom riktas klientplanen och den egna kontaktpersonen till sådana som behöver dem.

2 Överensstämmer förslagen med propositionens målsättning?

Enligt Västra Nylands välfärdsområde motsvarar förslagen i huvudsak målsättningarna i regeringens proposition, särskilt när det gäller förtydligande av servicestrukturen, stärkande av kundorienteringen och lättande av den administrativa bördan. I detaljerna finns det dock fortfarande saker som bör korrigeras och preciseras.

I förslaget ingår en betydande risk för överskattning av kostnadseffekterna. Minskningen av finansieringen grundar sig delvis på kalkylmässiga besparingsantaganden i situationer där välfärdsområdenas faktiska servicebehov inte minskar. Om uppgifter ändras eller tas bort endast formellt, men klienternas behov av stöd förblir oförändrat eller överförs till andra tjänster eller aktörer, minskar inte de totala kostnaderna utan de flyttas inom servicesystemet. Då finns det risk för att man minskar välfärdsområdenas finansiering utan en motsvarande faktisk kostnadsminskning, vilket försvagar förutsättningarna att ordna de lagstadgade tjänsterna effektivt och i rätt tid. En förbättring av kostnadseffektiviteten förutsätter att ändringarna i finansieringen baserar sig på faktiska, verifierbara förändringar i uppgifts- och servicebehovet, inte enbart på kalkylmässiga uppskattningar. Västra Nylands välfärdsområde har till exempel

inte fattat beslut om beviljandet av socialarbete och socialhandledning, trots att avskaffandet av dessa har beaktats som en besparing i utkastet till proposition.

I förslaget uppskattas kostnaderna för ändringar i informationssystemen till cirka 0,5 miljoner euro per välfärdsområde. Siffran är underdimensionerad och den verkliga kostnaden är åtminstone 3–4 gånger så stor, det vill säga 1,5–2,0 miljoner euro per välfärdsområde. De föreslagna ändringarna förändrar avsevärt klientdatasystemens funktionslogik, och bland annat förändringen av bedömningen av servicebehovet bryter den nuvarande processtrukturen. Över huvud taget bör systemens grundläggande logik utvärderas på nytt till följd av ändringarna. Utöver de direkta kostnaderna med anknytning till informationssystemen måste välfärdsområdena göra betydande ändringar bland annat i definitionerna och strukturerna för användarrättigheter, tillsammans med de nödvändiga organisatoriska förändringarna. Utöver dessa ger ändringen upphov till ett omfattande behov av personalutbildning.

3 Kommentarer om 1 kap.: Kan den föreslagna paragrafen om klienter som behöver särskilt stöd (5 a §) understöd?

Enligt välfärdsområdet förtydligar den föreslagna paragrafen 5 a som helhet den nuvarande lagstiftningen och gör definitionen av behovet av särskilt stöd begripligare än tidigare. Dessutom preciserar förslaget rollfördelningen mellan socialarbetare och socialhandledare. Det är positivt att man i förslaget betonar möjligheten för klienter i behov av särskilt stöd att få handledning och rådgivning med låg tröskel, i flera kanaler och i rätt tid.

Västra Nylands välfärdsområde lyfter fram definitionen av barn i behov av särskilt stöd i 5 a § 3 mom. Definitionen förblir oklar och bildar ett separat klientsegment inom socialvårdslagen, vilket splittrar klientens servicehelhet i strid med den smidiga och kundorienterade serviceprocessen som eftersträvas

med den nya regleringen av service för barnfamiljer. Det oklara, konstgjorda och överflödiga klientsegmentet riktar onödigt och inkonsekvent yrkespersonernas arbete till olika kundgrupper. Definitionen av barn i behov av särskilt stöd bör avlägnas från lagstiftningen. Detta möjliggör en individuell bedömning av stödbehovet som grundar sig på yrkespersonernas bedömning inom socialservice för barnfamiljer.

4 Kommentarer om 2 kap.: kan den föreslagna paragrafen om främjande av välfärd (10 a §) understödast?

Enligt Västra Nylands välfärdsområde kan förslaget om ändring av 10a § understödast, eftersom det innebär att socialservicens samtliga klientgrupper inkluderas i det arbete för främjande av välfärd och hälsa som genomförs inom socialservicen. Ändringen utvidgar målgrupperna för det förebyggande arbetet inom socialservicen och stöder det regionala förebyggande arbetet för att minska välfärds- och hälsoskillnaderna med beaktande av klienter i olika åldrar.

Förslaget om skyldigheten för socialvårdens yrkespersoner att anmäla hälso- och sjukvården om klientens behov av stöd är välkommet och hjälper personer i sämre ställning att få tillgång till hälso- och sjukvårdens bedömning och tjänster. I förslaget skulle det vara bra att precisera att en anmälan inte behöver göras om det för socialvårdens yrkesperson i arbetet med klienten har framkommit att personen redan har en klientrelation inom hälso- och sjukvårdstjänster.

Kommentarer om 3 kap. – socialt arbete och social handledning: Är förslagen tydliga och möjliga att genomföra?

Enligt välfärdsområdet kan förslaget understödast och det förtydligar socialarbetets och socialhandledningens roll i förhållande till tjänsterna. Med hjälp av socialarbete och socialhandledning kan man svara på många av

klienternas stödbehov. Att de definieras tydligt som separata uppgifter är en bra sak. Att socialarbete och socialhandledning inte är separata tjänster, utan så kallad faktisk verksamhet är en bra förbättring. Arbetets smidighet förbättras av att man inte gör ett separat förvaltningsbeslut om dem.

6 Kommentarer om 3 kap. – service för barnfamiljer: Är det förslag som gäller ny service för barnfamiljer och det ekonomiska stöd som ingår i den tydligt och möjligt att genomföra?

Ändringsförslaget är välkommet och Västra Nylands välfärdsområde understöder det kraftigt. Det möjliggör genomförandet av en mer kundorienterad servicehelhet och minskar fragmenteringen av klientens servicestig och bytena av anställda för klienten. Det samlar det fragmenterade servicesystemet till en tydlig helhet av service för barnfamiljer och minskar fallen där klienterna tvingas övergå från en tjänst och anställd till en annan. Detta förbättrar kontinuiteten, kvaliteten och kundupplevelsen i tjänsterna. Reformen möjliggör en mer flexibel och ändamålsenlig användning av kompetens: yrkespersonerna kan nyttjas enligt klientens verkliga stödbehov, oberoende av enskilda paragraf- eller servicegränser. På så sätt kan stödet riktas rätt och i rätt tid, även i mer krävande situationer, utan onödiga övergångar mellan tjänster. Om förslaget verkställs, bidrar det till att minska det administrativa arbetet. För att reformen ska lyckas krävs dock att servicen för barnfamiljer kan möta olika slags och föränderliga stödbehov.

Västra Nylands välfärdsområde anser att det är viktigt att man vid förnyandet av uppfostrings- och familjerådgivningstjänsterna tryggar yrkesövergripande och rätttidigt stöd för barn, unga och familjer. Ett särskilt orosmoment är kontinuiteten i och tillräckligheten av det psykologarbete som utförs vid familjerådgivningarna som en del av de förebyggande tjänsterna med låg tröskel. Välfärdsområdet anser att det i den fortsatta beredningen är viktigt att bedöma

förändringens effekter på tillgängligheten och genomslaget av tjänsterna för barn, unga och familjer samt på bevarandet av personalens kompetens.

7 Kommentarer om 3 kap.: Är det förslag som gäller nytt stöd för funktionsförmågan och delaktigheten hos personer i arbetsför ålder tydligt och möjligt att genomföra?

Enligt välfärdsområdet är förslaget i sina grundläggande utgångspunkter värt att understöda och för samman tjänster som tidigare varit separata. Som sådant är det dock inte tillräckligt tydligt eller genomförbart. Den nya tjänsten svarar mot ett verkligt behov: stöd för delaktigheten, funktionsförmågan och vardagen, dessutom möjliggörs individuellt och gruppbaserat stöd. Det är positivt att tjänsten inte är beroende av klientens status (arbetslös, förmånstagare, personer med funktionsnedsättning och så vidare) och att utgångspunkten är klientens behov.

Den definition av personer i arbetsför ålder (15–74 år) som används i propositionsutkastet är oändamålsenlig och Västra Nylands välfärdsområde föreslår att den ändras. Ingen motivering framförs för åldersgränsen. Tjänsten borde åldersmässigt riktas till den befolkning som faktiskt definieras vara i arbetsför ålder och vara förenlig med åldersgränserna i annan reglering. Utöver definitionen av en person i arbetsför ålder ska även läroplikten beaktas. Det är inte ändamålsenligt att utesluta invandrare från tjänsten under integrationstiden.

Förhållandet mellan 17 § och 17 a § i socialvårdslagen är oklart i förslaget. I förslaget fastställs det inte tillräckligt noggrant när det individuella stödet enligt 17 § är tillräckligt och hur det skiljer sig från socialvårdens yrkesmässiga expertarbete, när arbetsverksamheten enligt 17 a § är ändamålsenlig, och vilken arbetsverksamhetens faktiska roll i den nya helheten är. Välfärdsområdet anser att en separat bestämmelse om arbetsverksamhet kunde förenas med 17 §.

I förslaget saknas en tydlig avgränsning mellan lagen om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen och socialvårdslagen. Lagstiftningen om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen bör uppdateras för att motsvara de ändringar i socialvårdslagen som föreslaget innehåller. Enligt välfärdsområdet bör man i detta sammanhang bedöma inverkan på antalet styrningar enligt lagstiftningen om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen samt de ekonomiska och funktionella konsekvenserna. Utan detta finns en risk att belastningen på socialvården ökar och att reformens grundläggande mål inte förverkligas.

Sysselsättningsområdet har inte kompetens att identifiera klientens behov av en enskild tjänst inom socialvården. Det räcker att sysselsättningsområdet identifierar klientens behov av en bedömning av behovet av social- och hälsovårdstjänster.

I propositionen bör man ytterligare förtydliga skillnaden mellan socialhandledning och tjänsten för stöd av funktionsförmågan och delaktigheten för personer i arbetsför ålder, då båda syftar till ökad delaktighet.

Enligt välfärdsområdets uppfattning är det inte i linje med lagstiftningens mål om avreglering att förplikta FPA att till välfärdsområdet lämna uppgifter om personer som får utkomststöd i 6 månader. Enligt erfarenheterna hittills är det ändamålsenligare att FPA i samband med beslutet om utkomststöd informerar klienterna om möjligheten att själv kontakta socialvården och gör en orosanmälan om de klienter hos vilka FPA identifierar ett eventuellt servicebehov inom socialvården.

8 Övriga kommentarer om 3 kap.?

den 25 maj 2026

10 (16)

Välfärdsområdet påpekar att man i fråga om funktionshindersservicen måste beakta att bedömningen av servicebehovet för personer med funktionsnedsättning är kopplad till bedömningen av servicebehovet enligt socialvårdslagen. När det gäller funktionshindersservice måste möjligheten till bedömning av servicebehovet bevaras efter att en eventuell bedömning av stödbehovet enligt socialvårdslagen har gjorts och servicen konstaterats vara otillräcklig.

9 Kommentarer om de första stegen i tillhandahållandet av socialvård: rådgivning och handledning, inledande av ärenden och klientrelation i socialvården, kontakt med socialvården och bedömning av stödbehovet (2 och 4 kap.) – Är förslagen tydliga och möjliga att genomföra?

Förslagen anses vara tydliga och möjliga att genomföra.

10 Kommentarer om 4 kap. – klientplan och egen kontaktperson: Är förslagen tydliga och möjliga att genomföra?

Välfärdsområdets anser att förslagen om en klientplan och egen kontaktperson i huvudsak är tydliga och i princip möjliga att genomföra.

Utöver avvecklingen av normer i fråga om klientplaner är det även viktigt att avveckla samma förpliktande punkt i lagen om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen. Klientplanen kan inte uppdateras vid behov, om den är sektorsövergripande.

planen ska uppdateras med 3 månaders mellanrum. Minskningen av skyldigheten att anteckna anses vara ändamålsenlig. Välfärdsområdet ägnar uppmärksamhet åt att de föreslagna ändringarna förutsätter betydande ändringar i datasystemen enligt beskrivningen ovan.

11 Kommentarer om 4 kap. klientdimensioneringen för socialarbetare som arbetar med barn som behöver särskilt stöd: Är förslaget tydligt och möjligt att genomföra?

Västra Nylands välfärdsområde föreslår att dimensioneringskraven avskaffas helt och hållet. Om dimensioneringskravet bibehålls i föreslagen form, föreslås att dimensioneringskravet i fråga om barnskyddet höjs för socialarbetare enligt barnskyddslagen till exempelvis 35 klienter/socialarbetare, annars finns det inga förutsättningar för att besparingen genom den föreslagna minskningen av skyldigheten att anteckna förverkligas.

12 Övriga kommentarer om 4 kap.?

34 § moment 3: Avslutandet av klientförhållandet förtydligas inte nämnvärt jämfört med nuläget. Det är önskvärt att lagen starkt styr mot att avsluta klientförhållandet alltid när det inte är aktivt. Annars blir klientförhållanden hängande kvar, vilket försvårar bedömningen och ledningen av arbetsmängden.

13 Kommentarer om 5 kap. – socialarbetares särskilda uppgifter: Är förslaget tydligt och möjligt att genomföra?

Förslaget är i huvudsak tydligt och möjligt att genomföra. Det är positivt att socialarbetarens särskilda uppgifter inte har definierats exakt, utan den föreslagna formen ger välfärdsområdet utrymme att allokera socialarbetarnas resurser på ett ändamålsenligt sätt.

114 Kommentarer om 5 kap. – tjänsteinnehavare som ansvarar för socialvården: Är förslaget tydligt och möjligt att genomföra?

Västra Nylands välfärdsområde anser att den föreslagna 47 § inte bör godkännas i den föreslagna formen. Målen i förslaget om att stärka socialvårdens innehållsledning, egenkontroll och beredskap för störningssituationer är motiverade, men genomförandet inkräktar onödigt på välfärdsområdets självstyrelse och strider mot integrationsmålet.

Bestämmelser om välfärdsområdets självstyrelse finns i 121 § 4 mom. i grundlagen, och organiseringen av ledningsstrukturen hör till förvaltningsstadgan som fastställs av välfärdsområdets fullmäktige. Även i förslaget konstateras på sidan 261 att definieringen av tjänsteinnehavarens ansvar "är i princip en fråga som ska lösas i förvaltningsstadgan för varje område" och att de flesta välfärdsområdena redan nu har utsett en tjänsteinnehavare som handhar motsvarande uppgifter. En genom lag tvingande modell med en tjänsteinnehavare är i förhållande till detta överdimensionerad och i förslaget påvisas inte att det nuvarande systemet har medfört problem som inte kan korrigeras på annat sätt.

I propositionen motiveras analogin i 47 § med 57 § om ansvarig läkare i hälso- och sjukvårdslagen. Högsta förvaltningsdomstolen har i sitt avgörande HFD 2024:124 konstaterat att den ansvariga läkarens lednings- och tillsynsansvar inte kan delas till någon annan instans i välfärdsområdet. Om motsvarande rättspraxis bildas inom socialvården, uppstår två parallella, lagskyddade linjer för innehållsledning i välfärdsområdet. Detta försvårar den integrerade ledningen av social- och hälsovården, vilket strider mot vårdreformens centrala mål.

De föreslagna ansvaren bör kunna definieras noggrannare inom välfärdsområdets självstyrelse och fördelas mellan olika tjänsteinnehavare på ett sätt som stöder varje områdes ledningssystem. Det är tillräckligt att i lagen konstatera välfärdsområdets skyldighet att sörja för socialvårdens innehållsledning och att tillräcklig sakkunnighet inom socialvården ska anvisas för att sköta dessa ansvar. Organiseringen av uppgifterna och ansvaren ska däremot lämnas för välfärdsområdet att besluta om.

15 Kommentarer om antecknandet av klientuppgifter inom socialvården:

Är förslaget tydligt och möjligt att genomföra?

Västra Nylands välfärdsområde anser det värt att tillstyrka målet om att minska tiden som går åt till anteckning och bedömning samt att avveckla lagstadgade skyldigheter i fråga om anteckning, och det har redan på många sätt gjorts även i nuläget bland annat genom att nyttja artificiell intelligens. Förslaget om antecknande av klientuppgifter inom socialvården kräver dock ytterligare förtydligande bland annat om vad som är "väsentligt och tillräckligt". Även 44 § "händelser i anslutning till klienten eller klientrelationen som är väsentliga när det gäller ordnandet och tillhandahållandet av socialvård och rättsskyddet och där klientens ärende har behandlats" bör preciseras och riksomfattande styrning, om man önskar enhetligt antecknande.

Med lättnader i anteckningen av kunduppgifter eftersträvas besparingar, så det är väsentligt att lättnaderna genomförs i fråga om alla klientgrupper. I nuläget är lättnaderna knappt märkbara till exempel inom funktionshindersservicen. Den arbetsmängd som sparas genom minskningen i antecknandet bör beaktas bland annat då personaldimensioneringarna bestäms.

I sektorsövergripande arbete (bland annat sysselsättningstjänster) är det viktigt att kunna utnyttja klientuppgifter över organisationsgränserna.

Informationsutbytet bör dock genomföras tekniskt med synligheter till exempel via Kanta-systemet, i stället för nuvarande praxis där de anställda är tvungna att anteckna uppgifter dubbelt i olika system.

De föreslagna ändringarna förändrar betydligt systemens funktionslogik samt definitionen av användarrättigheter.

16 Kommentarer om de ändringar som föreslås i klientavgifterna?

Ändringarna är tydliga och kan eventuellt öka välfärdsområdets klientavgiftsinkomster. Förslaget bör innehålla en ändring i hur man bestämmer antalet servicetimmarna som ligger till grund för klientavgiften som tas ut för regelbunden hemvård, så att faktureringen sker på basis av genomförda servicetimmarna i stället för planerade servicetimmarna. Enligt nuvarande lagstiftning baserar sig de servicetimmarna som ligger till grund för klientavgiften på klientens planerade servicebehov. I praktiken varierar klientens servicebehov vid olika tidpunkter bland annat enligt klientens funktionsförmåga och detta kan inverka negativt på uppkomsten av klientavgiftsinkomster. Dessutom främjar den planbaserade faktureringen inte hemvårdsklientens ställning, när avgiftsbesluten inte följer klientens servicebehov i realtid. Tekniskt är klientavgiftsfaktureringen som baserar sig på utfall enligt procentandelar vara möjlig att genomföra med små ändringar, men nuvarande lagstiftning möjliggör det inte.

17 Kommentarer om de övriga förslagen till lagändringar?

Ändringarna i 45 § kan tillstyrkas ur kuratorstjänsternas perspektiv.

18 Ger propositionsutkastet en tillräcklig och korrekt bild av lagförslagets ekonomiska konsekvenser?

Enligt Västra Nylands välfärdsområdes uppfattning ger propositionsutkastet inte till alla delar en tillräckligt heltäckande eller exakt bild av lagförslagets ekonomiska konsekvenser. Särskilt de uppskattade besparingarna som hänför sig till minskningen av skyldigheten att anteckna verkar överdimensionerade, om de inte har en inverkan på bland annat nuvarande dimensioneringskrav och frågorna som gäller arbetsfördelning, eftersom man redan i nuläget har strävat efter att avsevärt rationalisera anteckningspraxis och nyttja artificiell intelligens. Man bör också beakta de eventuella kostnaderna som utveckling av informationssystemen orsakar. Dessa har inte beaktats i propositionsutkastet.

Ur välfärdsområdenas perspektiv är de ekonomiska konsekvensbedömningarna delvis ologiska. Propositionsutkastets ekonomiska kalkyler och deras delvis motsägelsefulla motiveringar möjliggör inte en realistisk bedömning av reformens kostnader och besparingar i välfärdsområdena. Kalkylerna baserar sig till stor del på ett föråldrat kunskapsunderlag (uppgifter från 2024), trots att verksamheten har förnyats betydligt under 2025. Även antagandena som baserar sig på minskade antal klienter är svagt motiverade och bygger på ett föråldrat kunskapsunderlag.

Dessutom har de faktiska effekterna av att den statliga separata ersättningen för rehabiliterande arbetsverksamhet försvinner inte beaktats tillräckligt tydligt och motiverat, och flera centrala kostnadsposter, såsom resekostnadsersättningar, koordinering och myndighetssamarbete, har inte inkluderats i bedömningarna. En bedömning av nettoeffekten av reformen, som är central för välfärdsområdena, saknas.

Inte heller finansministeriets uppskattningar om uppgiftsändringar i social- och hälsovårdens finansiering- enligt planen för de offentliga finanserna för 2027 (2027–2030) motsvarar de siffror som presenteras i regeringspropositionen, utan finansministeriets uppskattningar av kostnadseffekterna är klart lägre.

Den för välfärdsområdena centrala bedömningen av nettoeffekterna saknas.

Finansministeriets uppskattningar om uppgiftsförändringar i välfärdsområdesfinansieringen för 2027 enligt planen för de offentliga finanserna för 2027–2030 stämmer inte heller överens med siffrorna i regeringens proposition. Finansministeriets uppskattningar om kostnadseffekterna är klart lägre.

19 Ger propositionsutkastet en tillräcklig och korrekt bild av lagförslagets övriga konsekvenser och samverkande konsekvenser?

Västra Nylands välfärdsområde anser att lagändringarnas samverkan bör bedömas noggrannare än i nuläget. Särskild uppmärksamhet ska ägnas åt att effekterna inte hopar sig på samma klienter, samt effekter på barn och unga.